

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)

Štev. (Nº) 40

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

9 de octubre - 9. oktobra 1997

REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNI ZBOR

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu

Rojaki!

V Sloveniji se bližajo predsedniške volitve z velikimi zapleti, kot to sami berete in poslušate. Mi s svojimi glasovi teh zapletov ne bomo reševali niti rešili. Te volitve nam dajejo priložnost, da glasujemo ZASE. Če bi namreč iz izseljenstva prispelo namesto nekaj tisoč nekaj deset tisoč glasov, smo ZMAGALI, ne glede na to, kdo bo novi predsednik države.

V postopku je priprava za nov predlog volilnega zakona, Ustavno sodišče še vedno ni izreklo dokončne sodbe o ustavnosti obstoječega volilnega zakona prav zaradi težav z glasovanjem izseljencev. Če bomo 23. novembra Republiško volilno komisijo ZASULI s svojimi glasovi, bomo postali vidni. V nasprotnem primeru se bo slovenska politika krojila brez nas in mimo nas. Zahtevajmo slovensko državljanstvo! Vse tarnanje in jadikovanje je brezplodno. Slovenijo moramo ustvarjati tudi mi!

mag. Marjan Schiffrer
predsednik

V Ljubljani, 6. oktobra 1997

Sporočilo za slovenske volitve

Slovenci v Argentini se bomo udeležili letošnjih predsedniških volitev, ki bodo v nedeljo 23. novembra v Sloveniji. Kot je že znano, ima do tega pravico tudi vsak državljan, ki začasno ali stalno prebiva v tujini. Za to je seveda pogoj, da pravočasno izpolnimo vse postopke, ki jih predvideva volilni zakon.

Eden teh pogojev je, da najprej predložimo pri Republiški volilni komisiji **zahtevek za vpis v volilni imenik**. Ta zahtevek je treba vložiti, pa čeprav se je posameznik že udeležil katere izmed prejšnjih volitev ali celo če se je udeležil že vseh dosedanjih volitev. Brez vsakokratnega zahtevka ne bo prišel na volilni seznam in se ne bo mogel udeležiti volitev.

Ker s strani Republiške volilne komisije ali katerega drugega vladnega organa je doslej ni zaznati nikakršne akcije, ki bi stvarno olajšala našo udeležbo, na volitvah, smo sklenili podvzeti potrebne korake in priskočiti rojakom na pomoč. Zato bomo po različnih kanalih posredovali obrazce ali formularje, ki naj jih volilci izpolnijo in podpišejo. Zahtevku je treba

pridati še dokaz o državljanstvu (tudi če je dotični to že storil ob kakih prejšnjih volitvah).

Izpolnjeni obrazec zahtevka skupno z dokazom o državljanstvu se lahko odda v krajevnih domovih ali pa pri odbornikih SKD in SDS **najkasneje do 19. oktobra**. Zaradi poenostavljenja postopka in da rojakom prihranimo nepotrebne stroške, bomo vse oddane zahtevke skupno odposlali v Slovenijo, kamor morajo dospeti pred koncem zakonskega roka, ki zapade 24. oktobra. (Če kdo želi zahtevek odposlati osebno, ga mora nasloviti na Republiško volilno komisijo, Slovenska 54, 1000, Ljubljana - Slovenija).

Druge podatke in nasvete glede udeležbe na volitvah bomo še nadalje objavljali v našem tisku.

Jernej Dobovšek
za SKD - Argentina
Ivan Korošec
za SDS - Argentina
Marjan Loboda
za Svetovni slovenski kongres

Rokovnik volitev

- 24. oktober: Volivci, ki bodo na dan glasovanja, 23. novembra, v tujini, morajo Republiški volilni komisiji (RVK) sporočiti, ali želijo glasovati po pošti.
- 24. oktober: Izseljenci morajo predložiti zahtevo za vpis v posebni volilni imenik.
- 29. oktober: Ob polnoči se izteče rok za vložitev kandidature pri RVK.
- 8. november: Objava seznama kandidatur.
- 11. november: Objava seznama potrjenih list kandidatov v sredstvih javnega obveščanja.
- 16. november: Volivci, ki so oskrbovanci domov za starejše, na zdravljenju, na sluzenju vojaškega roka, v priporu, morajo sporočiti, ali želijo glasovati po pošti.
- 18., 19., 20. november: Predčasno glasovanje
- 20. november: Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, morajo sporočiti, ali želijo glasovati na svojem domu.
- 23. november: Splošno glasovanje.
- 24. november: Glasovnice, ki so prispеле po pošti do 12. ure, se upoštevajo pri volilnem izidu.
- Najpozneje 7. december: Morebitni drugi krog predsedniških volitev.

Zgodilo se je v Sloveniji

KANDIDAT LUDVIK TOPLAK

Združeni ob lipi sprave in Združenje za demokratizacijo javnih glasil (ZDJG) so za predsedniškega kandidata predlagali rektorja mariborske univerze Ludvika Toplaka, ki kandidaturo pogojuje s podporo demokratičnih pomladnih strank. Predsednik SKD Lojze Peterle je pritrdil, da bi krščanski demokrati podprli to kandidaturo, če bi se o tem pozitivno izrekli tudi drugi dve stranki slovenske pomladi, SDS in Slovenska ljudska stranka (SLS).

Glavni odbor SLS še ni sprejel nobenih dokončnih odločitev, znova pa naj bi se sestel še pred iztekom roka za predložitev kandidatur za novembrske volitve.

DVA VEČ

Majhna Nacionalna stranka dela (NSD) se je odločila, da bo svojega predsednika Marijana Poljšaka kandidirala na bližnjih predsedniških volitvah. Takšno odločitev so sprejeli, ker da doslej kandidature ni napovedal še nihče, ki bi zagovarjal politiko nasprotno politiki Milana Kučana. Poljšak bo kot alternativo ponudil projekt ljudskega kapitalizma oziroma kapitalizem omejen z narodnimi interesi.

Možnim kandidatom pa se je pridružil še Stanislav Kelvišar, ki bo ob podpori kulturnega društva SVIT poskušal zbrati potrebnih 5000 podpisov podpore za vložitev kandidature.

Kaj si res nisi mogla izbrati bolj primerne prostora, saj pa veš, da dandanes že skoraj ob vsaki lipi izberejo svojega predsedniškega kandidata

O VOLITVAH IZSELJENCEV

Poslanec SKD Marjan Schiffrer je na tiskovni konferenci v Ljubljani dejal, da bo volilni postopek za Slovence po svetu odlej krajši. Državljeni Slovenije zunaj domovine lahko namreč že zahtevajo vpis v volilni seznam, po 4. novembru pa bodo dobili glasovnice. Glasovali bodo na naših diplomatskih predstavništvi na dan volitev, tam pa bodo še isti dan glasovalne skrinjice odprli, prešteli glasove in slovensko predstavništvo bo o izidih takoj

obvestilo republiško volilno komisijo. Ta bo tako še na volilni dan imela vse glasove tistih, ki so glasovali zunaj Slovenije.

Zunanje ministrstvo pa pravi, da bo mogoče izvesti take volitve le pod pogojem, če bo ministrstvo za zunanje zadeve zagotovilo ustrezna sredstva in tehnične pogoje za odprtje volišč ter pridobilo potrebna soglasja od tujih oblasti. Na zadnjih parlamentarnih volitvah je od 5000 zahtevkov v Slovenijo s pomočjo pošte pravočasno prispelo 2800 volilnih kart, okoli 400 pa jih je prispelo prepozno.

SENAT NE V MARIBOR

Senatorji Socialdemokratske stranke (SDS) so predlagali preselitev sedeža Državnega sveta, to je senata, v Maribor, da se tako zakonodajna oblast bolj decentralizira, a državni svetniki so z 21 glasovi proti dvema sklenili državnemu zboru predlagati, naj tega zakona ne sprejme.

MEDNARODNO SODELOVANJE
SLOVENSKE VOJSKE

Deset pripadnikov 10. bataljona Slovenske vojske za mednarodno sodelovanje je odpotovalo v Larnaco na Ciper in prvič v zgodovini Slovenije in Slovenske vojske prevzelo delo v mirovni operaciji ZN. Slovenski vojaki bodo prevzeli delo na opazovalni postaji 140, kjer bodo opravljali nadzor na razmejitvenem območju. V slovenskem kontingentu so 4 častniki, 2 podčastniki in 4 vojaki, poveljujoči častnik je stotnik Boško Haup.

ALI GREMO NAZAJ NA BALKAN?

V Madridski deklaraciji o razširitvi NATA je Slovenija omenjena med jugovzhodnoevropskimi državami, sodeluje pa tudi na srečanju obrambnih ministrov Jugovzhodnoevropskih držav v Sofiji, čeprav se sama uvršča med srednjeevropske države. Opozicija v Sloveniji je na nedavni izredni seji parlamenta o vključevanju Slovenije v NATO ostro očitala vladi, da je dovolila, da je bila Slovenija potisnjena na jugovzhod Evrope, čeprav si je prej tako prizadevala, da bi bila prepoznavna kot srednjeevropska država.

ZDRUŽENJE ŽRTEV
KOMUNISTIČNEGA NASILJA

Predstavniki Združenja žrtev komunističnega nasilja so na novinarski konferenci opozorili na mačehovski odnos države do njih in niso le žrtve komunizma, temveč tudi žrtve tranzicije. Združenje z okoli 560 člani do danes še ni bilo deležno podpore oblasti in se je zaradi zavrženih obljub o finančni pomoči že pripravljalo na internacionalizacijo tega problema. Vendar pa so od te namere začasno odstopili zaradi obljub in zagotovil podpredsednika vlade Marjana Podobnika.

STRAN 4:

Spomenik v Teharjah

Vse naslednice SFRJ so enakopravne!

Ameriško zunanje ministrstvo je konec septembra objavilo sporočilo o nasledstvu nekdanje Jugoslavije, v katerem poudarja, da ZDA odločno zavračajo trditve Beograda, da je Zvezna republika Jugoslavija (ZRJ) edina naslednica nekdanje SFRJ. V skladu z mednarodnim pravom ZDA vseh pet držav, nastalih na območju nekdanje SFRJ, smatrajo za enakopravne naslednice.

T.i. zunanji zid sankcij proti Srbiji in Črni gori ostaja v veljavi, poudarja sporočilo in pojasnjuje, da med sankcije spadajo prepoved članstva v mednarodnih organizacijah, kakršni so ZN ali OVSE, ter dostop do mednarodnih finančnih institucij kot tudi normalizacija odnosov z ZDA. Napredek v pogajanjih o nasledstvu je osrednji dejavnik in Beograd ostaja glavna ovira na poti do rešitve tega vprašanja. Zaostaja tudi za pričakovanji na področju sodelovanja z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji, glede vprašanja Kosova in demokratizacije ZRJ.

Sporočilo navaja, da so ZDA v dveh primerih vložile izjave o interesu. Gre za zahtevke bank iz ZRJ proti pravnim osebam iz dveh drugih naslednic nekdanje SFRJ zaradi neodplačevanja posojila. ZDA bodo v obeh primerih poskrbele za zaščito finančnega premoženja nekdanje SFRJ v korist vseh naslednic, dokler le-te ne bodo dosegle dogovora o razdelitvi premoženja.

Razdelitev premoženja nekdanje SFRJ

ostaja nerešeno vprašanje, dokler ne bo dosežen dogovor med petimi naslednicami. Pogajanja o tem potekajo v Bruslju, vodi pa jih mednarodni posrednik sir Arthur Watts. V Washingtonu preučujejo načine, kako bi pripomogli k uspešnemu zaključku pogajanj.

Izročitev nagrad

6. oktobra so v Narodni galeriji podelili nagrade Republike Slovenije na področju šolstva za l. 1997. Navzoč je bil tudi predsednik RS Milan Kučan, ki je imel slavnostni govor.

Podelili so nagrade za življenjsko delo na področju osnovnega, srednjega in visokega šolstva ter pri sestavljanju učbenikov.

Nagrado za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju na področju dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture za Slovence po svetu so prejele Angela Klanšek, Katica Kovač-Dimnik in Marija Markež, ki poučujejo slovenske otroke v sobotnih šolah z dodatnim poukom v okolici Buenos Airesa v Argentini.

TONE MIZERIT

(2)

Pred oktobrskimi volitvami

Mislim, da je sedaj bralcem že v glavnem znano, kaj se v Argentini voli ta mesec. Potrebno pa je, da si vsaj malo ogledamo stranke, ki na volitvah nastopajo, in razpoznamo, kam postaviti eno in drugo. Tako nam bo lažje odločiti, kam oziroma komu bomo končno oddali svoj glas.

Ena značilnosti argentinske politike je prav ideološka nejasnost. Stranke niso tako strogo ideološko čiste, kot jih je poznal naš starejši človek doma ali kot jih poznamo na splošno v Evropi. To je pripisati zgodovinskemu razvoju tukajšnjih strank, ki so večinoma nastale kot sad osebnih podvigov, personalizma ali tako imenovanega kaudillizma, kot pa rezultat neke idejne struje. To je bilo jasno že v prejšnjem stoletju; a je zaznati jasno tudi v sedanjem, ko smo dejansko že na pragu tretjega tisočletja.

Kot primer navedimo peronizem, ki dejansko nikdar ni bil stranka v pravem pomenu besede, marveč je bil vedno „gibanje“, zmes številnih raznolikih skupin, ki so si mnogokrat ideološko celo nasprotovale. Tako so frenutno v njem soživljali fanatični nacionalisti z levimi gverilskimi skupinami. Da takemu pojavu ni pripisati trajne veljave, je jasno. Prav zato je sedanji predsednik Menem s tako lahkoto potegnil peronizem iz globoke socialne in nacionalne angažiranosti in ga popeljal v čisto liberalne vode, ne da bi v stranki prišlo do hujšega potresa.

Ideološka jasnost je v Argentini vedno veljala le za skrajno desnico in skrajno levico. To pa so manjšinski politični izrazi. Nekoliko bolj jasno so opredeljene tudi nekatere manjše stranke, ki se pojavljajo zadnje čase in skušajo zasesti lasten prostor na političnem odru. A v večinskih strankah vlada prej omenjena nejasnost. Vendar je mogoče dandanes nekoliko opredeliti vsaj glavne miselne struje teh strank.

Peronizem je vedno veljal za stranko zmerne desnice (razen v dobi Campore,

ko ga je infiltrirala skrajna levica) in za takega velja še danes, zlasti sedaj, ko ga je Menem pretežno prekril z liberalno kožo. Težko bi trdili, da je danes v njem kaka večja levičarska primes. Kar je bilo v njem levice še po nastopu demokracije, je uskočila s znano „skupino osmih“ ter nato postala Velika fronta ter poznejši Frepaso.

Radikalizem je pretežno leva stranka, vendar je v njej precej osebnosti, ki so zmerne in tudi ideološko strpne. Stranka je zgodovinsko res levičarska, saj na to opominja tudi njen grb (pero in kladivo). A v dobi peronističnega prevladanja je kot edina močna opozicija pritegnila široke plasti srednjega sloja, ki sicer ni bil ideološko angažiran z levico. To se pozna še danes v primerih kot je De la Rúa, ekonomist Rodriguez Giavarini ali župan iz San Isidra Melchor Posse.

Tretje mesto pa zavzema Solidarna fronta. Omenili smo že, da je nastala kot posledica odcepitve levega krila peronizma, potem ko je predsednik Menem pričel izvajati svoj liberalni gospodarski program. Fronta je povezava številnih manjših formacij, v glavnem prej omenjene peronistične skupine, nato pa še socialistov („demokratskih“ in „ljudskih“), krščanskih demokratov, itd. Jasno da je to zmerna levičarska „stranka“ in zato je tudi lažje razumeti, da je prišlo do povezave z radikali. Zanimivo pa je, da je več nasprotovanja povezavi s strani radikalov kot pa s strani Solidarne fronte.

Ostane nam še nekaj manjših strank, ki jih le omenimo. Alsogarajevi liberalci so pač srednje-desna formacija. Bordonov PAIS je zmerna in priporočljiva sredina. Belizova Accion para la Republica je precej sprejemljiva desna sredina, a težko razumemo povezavo med njim in bivšim ministrom Cavallom.

Seveda pa, kot je bilo omenjeno, je vprašanje posameznih oseb, tako na vodstvu kot pri kandidatih. Temu bo pa posvečen članek v prihodnji številki.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Vlada je vendar doživela nekoliko oddiha potem, ko je na treh zaporednih volitvah prepričljivo zmagala opozicionalna povezava. To pot so imeli okrajne volitve v provinci Corrientes, kjer so izbirali guvernerja in delno zamenjali provincijsko zbornico in občinske svete. Zmagala sicer ni peronistična stranka, a predsednik Menem zna stvari vedno tako predstaviti, da se okliče zmagovalca celo v porazu.

KORRENTINSKE AKVARELE

Provincia Corrientes je ena najbolj zanimivih tudi s političnega vidika in je taka bila domala v vsej svoji zgodovini. Rojstno območje osvoboditelja generala San Martina je vedno utrjevala neko lastno pot v notranjih bojih preteklega stoletja. Po sprejemu ustave in organiziranju države je stalno izražala neke vrste „neodvisnost“, ki je prišla do izraza v starem izreku, da „če bo Argentina stopila v vojno, ji bo Corrientes pomagal“. Ta zatrditev je dobila kaj patetičen obraz, ko je veliko število korrentinskih fantov padlo na Malvinskem otočju med vojno z Anglijo.

Kar se pa politike tiče, je tudi svojevrstna. Tam dejansko nikdar nista bili trdno zasidrani sicer večinski stranki peronizma in radikalizma. Moramo stvar pravilno razumeti. Družba v provinci Corrientes je na nek način zastala v času. Znani argentinski kaudillizem je tam razpšen v vsej svoji moči. Zato ni čudno, da sta še do pred kratkim notranji boj vedno vodili provincijski stranki Avtonomizem in Liberalizem, ki sta se nenehno izmenjavali na oblasti.

Ko je prišel čas peronistične sile, sta se tradicionalni nasprotnici povezali in tako je v provinci nenehno vladal naprej „avtonomistično-liberalistični pakt“. Ta je imel večino v lokalnem kongresu in tako pošiljal v Buenos Aires tudi svoje poslance in senatorje. Paktu je načelovala znana družina Romero Feris. José Antonio je bil nekdanji guverner, sedaj pa že leta senator v državnem parlamentu. Tudi je že kandidiral za predsednika države na čelu skupka provincijskih strank. Njegov brat Raúl pa je bil zadnja leta guverner province, a imel rastoče težave v lastni stranki in zlasti z bratom-senatorjem. Te težave so pripeljale do razkola. Medtem ko je José Antonio obdržal vajeti Pakta, je Raúl ustanovil Pa.Nu. (Partido Nuevo - Nova stranka). Na guvernerskih volitvah pretekle nedelje so se tako predstavile kar štiri močne stranke: Pa.Nu., stari Pakt, Peronizem in Povezava.

Zmagal je Pa.Nu. z 48,4 odstotki, drugo mesto je zasedel Pakt z 19,7 odstotki, nato šele je dosegel peronizem z 18,28 in Povezava s 13,3. To pa seveda pomeni močno nadvlado provincijskih sil (saj skupaj seštevajo skoraj 70%) in pa slab nastop tako peronizma kot Povezave. Ker pa provincijska ustava zahteva, da mora zmagovalc prejeti nad 50%, bodo imeli drugo volilno rundo, kjer se bosta ponovno pomerila oba brata, čeprav nobeden od njiju ne kandidira.

Seveda, Menema ni toliko skrbelo, kdo bo zmagal niti kako se bo odrezal peronizem, marveč to, da se ne bi dobro uvrstila Povezava. Zato je hitro razglasil, da je zmagal „model“, ker Raúl bolj simpatizira z državno vlado kot pa José Antonio. Razumljivo je torej, da so v menemizmu slavili zmago kot da bi bili prvi njihovi kandidati.

Da pa je mera zmede polna, je Raúl Romero Feris hitro izjavil, da simpatizira z Menemom, a da ni menemist. Zaveda se namreč, da ima pred sabo drugo rundo (ki bo na dan vsedravnih volitev, 26. oktobra), na kateri pa računa vsaj na nekaj radikalnih glasov. Peronizem je namreč na provinci povezan s stranko njegovega bra-

ta. Pakt in Pa.Nu. sta še pred volitvami podpisala sporazum. In če bi jih podprla še Povezava, bi končni zmagovalc lahko bil - nasprotni kandidat. Da pa je mera težav zanj polna, bo Pa.Nu. v manjšini v bodoči provincijski zbornici in njegov kandidat kot guverner dejansko ne bo mogel vladati brez sporazumov z opozicijo. To Menema seveda kaj malo skrbi. On uživa prvi volilni oddih, odkar se je Povezava pojavila na argentinskem političnem odru.

BUENOSAIREŠKI GOLAŽ

Seveda, vprašanje je, koliko Menemu oddih zaleže. Kajti ne smemo pozabiti, da ima on dejansko dva nasprotnika: Povezavo in pa guvernerja Duhaldeja. Naj nam bralci oprostijo to nenehno povračanje k isti snovi, a stvar je dejansko neizbežna. Duhalde namreč pripravlja ofenzivo, ki jo bo sprožil takoj, ko bodo znani volilni rezultati. Hoče čimprej potrditi svojo predsedniško kandidato, zato se te dni govori v njegovem ožjem krogu o skorajšnjem sklicanju izrednega strankinega kongresa. Ta organ mora določiti datum notranjih volitev in način, kako naj se izvedejo. Duhalde želi, da bi bile te volitve takoj prihodnje leto, ker smatra, da je trenutno on najbolj pripravljen nanje. Tako bi se tekma z bivšima guvernerjema, tako s tukumanskim Ortego kot santafeskim Reutemannom, odločila njemu v prid. Kakor pa teče čas, tako se nasprotnika lažje pripravita in večje težave bi imel Duhalde za jasen prodor lastne kandidature.

Da se skliče kongres stranke, je dovolj, da to zahteva tretjina delegatov. Ker pa je število delegatov določeno po številu članov, ima buenosaireški peronizem sam dovolj glasov, da kongres skliče. Povrh tega je predsednik kongresa poslanec Lorenzo Pepe, ki je brezpogojno privržen Duhaldeju.

Seveda, nekaj je kongres sklicati, drugo pa na njem prodreti s svojimi predlogi. Tu pa se jasno vidi, da kot je Duhalde zaprl pot Menemu do ponovne kandidature, bo Menem zaprl pot guvernerju da zgodnjih notranjih volitev. To je pa sicer tudi z državnovladnega vidika pozitivno. Spomniti se je treba le, kako je Angeloz kot radikalni kandidat delal preglavice tedanjemu predsedniku Alfonsinu, ko mu je metal ministre in spreminjal politiko. Posledica je bila hiperinflacija, radikalni poraz in prezgodnji odhod Alfonsina s predsedniškega mesta. Ni verjetno, da bi se Menem pustil speljati na ta led.

Medtem pa se vlada in opozicija bijeta dalje. Predsednik ne zamudi nobene prilike, da ne bi grobo napadel Povezavo, ti pa mu vračajo milo za drago. In kakor ima Menem notranje težave, tudi v opoziciji niso brez njih. Uporni radikalni guvernerji, ki niso sprejeli povezave, nečejo nič slišati, da bi se končni glasovi seštevili tudi tam, kjer radikalizem in fronta nastopita ločeno. Na tem stališču prednjači kordobski guverner Mestre, ki ima v svoji provinci poseben položaj: do nastanka povezave ga je namreč fronta ostro napadala in dolžila korupcije in zapravljanja. Problem je šel tako daleč, da je bilo lepše razmerje med guvernerjem in peronisti kot pa med njim in fronto. V takem položaju ni govora o skupnem nastopu niti o kakem končnem seštevanju glasov.

Gospodarstvo pa gre naprej svojo čudno pot. Medtem ko meseca septembra ni bilo inflacije (0%), in je cena zemlje za poljedelstvo doživela zgodovinski rekord, je septembra zunanjetrgovinska bilanca pokazala rastočo izgubo za državo in je zunanji dolg dosegel že 108 tisoč milijonov dolarjev. Tega sveda ne bodo rešile volitve, pa naj zmagajo eni ali drugi. Življenje bo teklo naprej svojo trnjevo pot.

„La cantante calva“ en el Teatro Liceo

No es la primera vez que una compañía eslovena viene al país.

Todo hacía presumir que „La cantante calva“ sería una reedición de imaginación y creatividad, que en realidad lo fue, desde el punto de vista interpretativo.

Pero... hubo algo más.

Los diálogos en la obra, que pueden reproducirse al infinito y las reiteraciones sirven al autor para hablar de la incomunicación y, en consecuencia, de la soledad, de los seres que no encuentran motivos vitales ni respaldo intelectual, para sustentar un discurso lingüístico. A su vez le sirve para crear situaciones tan absurdas que movilizan a la risa.

Porque esta obra, donde lo sobresaliente es el texto por medio de un diseño dialéctico, por estar hablado en esloveno, no fue entendida por la mayoría del público.

Pero esto no fue impedimento para que los espectadores la disfrutaran, a pesar de estar totalmente incomunicados por el idioma. Lo que pasó es que la excelente

composición y expresión actoral, en los que los personajes femeninos son interpretados por hombres, permitió un disfrute especial.

Mediante este trabajo, no se necesitó mucho más para entender los códigos con que se maneja el matrimonio Smith, sepultado por el tedio y la apatía, que no encuentra el punto de encuentro para establecer una relación coherente.

Con sólo seis sillas, un telón negro, un gran péndulo oscilante y un muy buen director, Vito Taufer, el grupo esloveno se propuso casi sin conseguirlo una doble puesta de Ionesco.

Y en el campo de lo posible estaría permitido especular que si el autor hubiera estado en la sala habría confirmado la proyección universal que alcanzó esta obra, cuando se trata de hablar de la comunicación entre los hombres y el valor que le dan al lenguaje para hacerlo.

Extracto de la crítica de Susana Freire, La Nación, 5. de octubre

SLOVENCİ V ITALIJI

OPTANTI SO ZADOVOLJNI

Delegacija Italijanske optantske zveze se je 25. septembra pogovarjala v ministertvu za zunanje zadeve in se vrnila iz Rima v Trst s poudarjenim optimizmom. Zahteve optantov je mogoče razdeliti na materialne in moralne. Optanti hočejo vrnitev nepremičnin, ki so jih zapustili v Istri, na Reki in v Dalmaciji.

Vlada je seznanila delegacijo, da želi prijateljske odnose s Slovenijo in Hrvaško, vendar pa teh ne more biti brez vrnitve nepremičnin. Ti dve državi naj bi sprejeli posebno izjavo, da sta pripravljene na vrnitev tistega, kar je bilo nacionalizirano. Optanti naj bi bili izenačeni pri denacionalizaciji s slovenskimi oziroma hrvaškimi državljani. Vlada naj bi zagotovila odškodnino za opuščen premoženje le tistim, ki se ne želijo vrniti v Istro ali so bili internirani v Titovih taboriščih. Poleg materialnega zadoščenja zahtevajo tudi moralno oporo italijanske družbe.

Kot zanimivost: še letos bodo izdali znamko v spomin na eksodus.

O POLOŽAJU ZAMEJCEV

Predstavniki poslanskih skupin so na 6. seji DZ podprli predlagane sklepe matične komisije v zvezi s položajem slovenskih manjšin. Govorniki so opozarjali na premajhna predvidena sredstva v letošnjem proračunu za delovanje slovenskih manjšin, za katere so pred leti namenili 0,8% proračunske pogače, sedaj pa le še 0,24%, nič bolje pa se ne godi z višino sredstev za italijansko in madžarsko manjšino v Sloveniji.

Slovenci v Italiji so izgubili velik del finančne avtonomije, ki so jo uživali v zadnjih 20 letih. To se konkretno kaže v izgubi lastništva oziroma kontrole nad dvema bankama: Tržaško kreditno banko in goriško Kmečko banko. Propadlo je več slovenskih podjetij, ki so zaposlovala pripadnike manjšine in jim s tem omogočala preživetje. Trenutno najbolj pereče vprašanje je ogroženo izhajanje in obstoj edinega dnevnika slovenske manjšine v Italiji, Primorskega dnevnika, ter Našega tednika na Koroškem.

Poslanci so obenem pozvali vlado, naj ponovno preuči stanje pri zamejskem tisku ter zagotovi redno izhajanje časopisov

in drugih publikacij, za kar jo zavezuje resolucija. Obenem pa naj pospeši priprave in dejavnosti za aktiviranje mednarodnega projekta Televizije manjšin, kot to predvideva evropski sporazum o etnični radio televiziji in kot so zahtevali v skupni izjavi predstavniki italijanske narodnostne skupnosti in slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

DZ je zatem podprl tudi sklepa poslanca SKD Vincencija Demšarja, naj ministertvo za zunanje zadeve v posebnem poročilu predstavi število in kraje, kjer živijo Slovenci na Hrvaškem; ministertvo za šolstvo in šport pa naj v osnovnošolske programe vključi tudi nacionalna vedenja o Slovencih izven matične domovine.

LITERARNA NAGRADA ALOJZU REBULI

Pisatelj Alojz Rebula je za roman V Sibilinem vetru prejel 30. septembra mednarodno literarno nagrado Giuseppe Acerbi, ki jo že od leta 1993 podeljuje italijansko mesto Castel Goffredo v Lombardiji v znamenju zblíževanja in spoznavanja različnih ljudstev in kultur.

Njegovo delo V Sibilinem vetru je bilo razglašeno za zmagovalni roman, nagrado pa mu bodo podelili 11. oktobra, dan potem, ko bo v okviru slovesnosti ob podelitvi nagrade sam predstavil svoj zmagovalni roman.

Doslej so nagrado nagrado Acerbi dobili Avstrijka Marianne Gruber za delo Brezvetrje (1996), Brazilec Rubem Fonseca za Širna čustva in nepopolne misli (1995), Finec Arto Paasilinna za Kunčevo leto (1994) ter Nigerijec Wole Soyinka za Smrt in kraljevi vitez (1993).

MANJŠINE SO „EVROPSKO VPRAŠANJE“

V mestu Trentu (Trident) je bilo zasedanje predstavnikov italijanskih dežel s posebnim statutom, ki so ga namenili problematiki manjšin. Navzoči so predstavljali dežele alpskega loka (Aostanske doline, Tridenta in Južne Tirolske ter Furlanije-Juljske krajine) in še otoka Sicilija in Sardinija. Sprejeli so predlog resolucije, v katerem poudarjajo, da je problem manjšin „vseevropski“ in da bi se ga morale

O katoliški Cerkvi v Sloveniji

Nemški dnevnik *Frankfurter Allgemeine Zeitung* na podlagi pogovora z novim ljubljanskim nadškofom in slovenskim metropolitom Francem Rodetom 30. septembra pod naslovom 'Vztrajanje in iskanje kompromisa' objavlja članek o položaju katoliške Cerkve v Sloveniji.

S prihodom novega ljubljanskega nadškofa se je slovenska javnost najprej soočila s povsem novim slogom, ki ga pooseblja nadškof Rode. V nasprotju z občutjem 'notranje emigracije', v katero je bila katoliška Cerkev v Sloveniji potisnjena vse do demokratičnih sprememb, novi nadškof Rode tako s svojim slogom kot z besedo in dejanjem oznanja, da je slovenska Cerkev po letu 1991 in še posebej po lanskoletnem papeževem obisku zadobila veliko mero samozavesti, ki pri nasprotnikih vzbuja strah. Zato ne preseneča dejstvo, da so politične sile in njihove publicistične pomožne enote novega nadškofa, ki se je sklenil posvetiti novi evangelizaciji ter notranji krepitvi Cerkve in je napovedal, da želi ljudem prinesiti dinamizem in optimizem, nemudoma obdolžile klerikalizma.

Četudi odnosi med državnim in cerkvenim vodstvom potekajo v vzdušju medsebojnega spoštovanja, so še daleč od

tiste vrste 'sobivanja', ki je povsem običajno v civiliziranih evropskih državah. Pod do konkordata je še dolga.

Za urejanje odnosov med Cerkvijo in državo sta bili imenovani dve komisiji: državno vodi pravosodni minister Tomaž Marušič, cerkveno pa ugledni verski filozof in bližnji nadškofov sodelavec, lazarist Anton Stres. Trenutno si komisiji prizadevata izdelati 'splošno pogodbo' med Slovenijo in tremi slovenskimi škofijami (Ljubljansko, mariborsko in koprsko). Oviro predstavljajo predvsem štiri glavna sporna vprašanja: pravni status katoliške Cerkve, vrnitev po letu 1945 nacionalizirane cerkvenega premoženja, 'duhovno spremljanje' v bolnišnicah, zaporih in vojski ter mesto Cerkve v javnih šolskih ustanovah. Šele ko bodo odstranjene te ovire, bo v Sloveniji mogoče razmišljati o konkordatu s Svetim sedežem.

Nadškof zavrača podobo Cerkve kot 'fevdalnega veleposestnika', ki jo vztrajno izrisujejo slovenska javna občila, saj je Cerkev glede vračanja zaseženega premoženja pripravljena skleniti kompromis.

Pripravljenost s strani države pa Rode pričakuje predvsem glede verskega pouka. V šolskih in drugih izobraževalnih ustanovah naj bi Cerkvi zagotovili možnost, da mlademu človeku ponudi vzgojo v smislu krščanskih vrednot. Nadškof se kljub temu, da Cerkev ne zahteva obvezujočega predmeta verskega pouka, ampak želi imeti zagotovljeno le možnost posredovanja predmetov kot sta 'krščanstvo in etika' ali 'krščanstvo in kultura' v okviru izbirnih vsebin, zaveda, da to vprašanje predstavlja eno glavnih preprek v sobivanju Cerkve in države.

Glede zastrašujoče filipike proti spornemu 55. členu ustave (splav) je Rode ponovno poudaril, da je v pridigi 15. avgusta na Brezjah nagovoril slovenske vernike. Vendar pa je v pogovoru za nemški dnevnik povedal, da bo „spricho 21 primorskih občin in še 17 drugih slovenskih občin z negativnim naravnim prirastkom“ še naprej opozarjal na usodne posledice splava za dvomilijonski narod. Z besedami, da „moramo preživeti kot narod“ slovensko Cerkev opozarja, da je kot krajevna Cerkev sicer del svetovne Cerkve, da pa mora hkrati ohranjati tudi narodno zavest in ostanke slovenske Cerkve.

Po STA

Maribor in teologija

Rektor Univerze v Mariboru Ludvik Toplak s prorektorji je 3. oktobra sprejel apostolskega nuncija Edmonda Farhata, dojena diplomatskega zbora v Republiki Sloveniji, v spremstvu škofa Franca Krambergerja in prodekana mariborskih oddelkov Teološke fakultete iz Ljubljane Vinka Potočnika.

Edmond Farhat je v pogovoru med drugim poudaril, da ni področja, kjer bi se Cerkev počutila tako doma kot na kulturnem področju.

Ludvik Toplak pa je posebej ponovil nespremenjen predlog, da se obogati akademska ponudba s teološkimi študiji, ki naj bodo integralni del mariborske univerze. Poudaril je, da želi mariborska univerza prodreti v krog evropsko priznanih univerz, zato pa se zaveda kompletnejše ponudbe temeljnih akademskih disciplin in med njimi tudi teologije, ki naj se integrira na Univerzi v Mariboru po dogovoru s Cerkvijo.

Prehitevanje po desni

Dr. Anton Stres, predsednika komisije Rimskokatoliške cerkve v Sloveniji za pogajanja z vlado je 2. oktobra izjavil, da sta nadškof Franc Rode ter premier Janez Drnovšek poleti podpisala dogovor, da bosta sporazumno rešila vprašanje vračanja gozdov, do katerih je ljubljanska nadškofija upravičena in ji to priznava tudi vlada. Zdaj pa nekateri poslanci LDS v parlamentu predlagajo spremembe zakona o denacionalizaciji, ki zadevajo tudi te gozdove, med vlado RS in ljubljansko nadškofijo pa ni bil sklenjen še nikakršen dogovor, je to, slikovito povedano, nekakšno prehitevanje po desni, ki izničuje sklenjen dogovor.

Dr. Stres ob tem izraža zaskrbljenost in se sprašuje, če se ne bo kaj podobnega dogajalo tudi med pogajanjem med državo in Cerkvijo o drugih vprašanjih; da bodo namreč med tem časom poslanci LDS v parlamentu prehitevali pogajanja in uzakonjali rešitve, ki niso bile dogovorjene in ki dogovore prehitevajo. To se je že dogajalo med delovanjem nekdanje mešane krovne komisije.

LDS in SLS pa še nista našli skupne rešitve o vračanju premoženja Cerkvi, čeprav se pogajata o spremembi denacionalizacijskega zakona.

tudi evropske ustanove lotiti bolj organsko in dolgoročno. V ta namen pa naj bi v Bruslju začeli razmišljati tudi o temeljni evropski zakonodaji za manjšine; manjšine namreč imajo etnotno konotacijo pa tudi celo vrsto konkretnih problemov, ki bi jih lahko zajeli v skupni evropski zakon.

Eden najbolj aktivnih udeležencev na zasedanju v Tridentu je bil Luciano Cavari, predstavnik Aostanske doline, ki je hkrati poročevalec predloga za slovenski zaščitni zakon v italijanskem parlamentu. Furlanijo-Juljsko krajino je predstavljala tudi podpredsednik deželne sveta Miloš Budin in rezultate tridentskega srečanja ocenil kot spodbudne tudi za slovensko manjšino v Italiji.

SPOMENIK V TEHARJAH

Pomnik žrtvam Spominska slovesnost

Po dolgih letih obljub so se v letošnjem letu le pričela dela na bodočem Parku spomina Teharje žrtvam medvojnih in povojnih žrtev komunističnega terorja.

Za osrednji slovenski Park Spomina se je DEMOS-ova vlada odločila že v letu 1990 in je v zelo kratkem času zanj razpisala natečaj. Prvo nagrado je prejel projekt, ki ga je zasnoval Atelje arhitekta Marka Mušiča iz Ljubljane in po kratkem se je pričela izgradnja I. dela in I. faze.

Park spomina Teharje, oziroma bivše teharsko taborišče in morišče leži v objemu celjskih komunalnih in industrijskih deponij polnih odpadkov. Tako je bil organiziran najbolj barbarski način zakrivanja kraja zločinov. To je bila zmožna samo teroristična jugoslovanska komunistična organizacija pod vodstvom svetovno znanega diktatorja in vojnega zločinca Josipa Broza Tita, ki je na ozemlju bivše Jugoslavije dal po vojni pobiti na stotine nedolžnih ljudi, ki niso sprejemali zločinsko komunistično ideologijo.

Prav ta odlagališča odpadkov so bila glavna ovira za pričetek pridobitve gradbene dokumentacije in s tem pričetkom del. Veliko, zlasti privrženci bivšega režima, jih je vztrajalo, da je najprej potrebno odstraniti deponije odpadkov, kar pa je fizično in finančno popolnoma nemogoče. V desetletjih je bilo navoženo toliko odpadkov vključno z zgrajeno vodno akumulacijo, da je to neizvedljivo. Seveda je bil edini cilj teh pritiskov, da se z gradnjo tega parka nikoli ne bi pričelo.

V letu 1995 so bila dokončno pridobljena vsa potrebna dovoljenja za pričetek gradnje I. faze parka. Vlada je v državnem proračunu za leto 1995 namenila 100 milijonov SIT. Žal pa je bil to leto proračun sprejet komaj 15. julija. Šele po sprejetju proračuna se je lahko pristopilo k razpi-

som za izbiro inženiringa in nato še za izvajalca del. Zaradi dolgih zakonskih razpisnih rokov, je bil izvajalec izbran šele v mesecu novembru 1995, ko ni bilo več mogoče pričeti z deli, nastopila pa je tudi zima, ki je onemogočala zemeljska dela. Vlada pa ni hotela nakazati izvajalcu avans po gradbeni pogodbi, ki je imel bančno garancijo. Posledica je bila, da je odobreni znesek v proračunu v letu 1995 propadel.

V letu 1996 je slovenska vlada namenila v proračunu le 1 milijon SIT z namenom, da je ostala ta postavka odprta, a s tem denarjem ni mogoče narediti ničesar. S težavo je bilo na pobudo vladne komisije za grobišča žrtev v Kočevskem Rogu in drugih tovrstnih grobišč v Sloveniji in teharske komisije pri Občinskem svetu Mestne občine Celje doseženo, da se je zbralo 6 milijonov SIT. S tem denarjem se je odprla gradbena jama in utrdil temelj za nadaljnjo gradnjo.

V letu 1997 je predvidenih 86 milijonov SIT, s katerim bo mogoče zgraditi del 18,5 metrov visokega osrednjega pomnika (štirje 18,50 metrov visoki stebri, pod katerim bo zgrajena kostnica), katerega vrh bo simboliziral Kristusovo krono. Z deli se je pričelo, ker je dana garancija, da bodo ta dela, ki so bila že preje pogodbeno podpisana, tudi plačana.

Udeleženci slovesne svete maše, ki se je darovala za teharske in druge žrtve medvojnega in povojnega komunističnega terorja v nedeljo 5. oktobra 1997, so že videli ta objekt v gradnji. Upamo pa, da bo ob letu, to je v mesecu oktobru 1998 že stal v vsej svoji veličini.

Janez Lampret
predsednik komisije
za Teharski park spomina

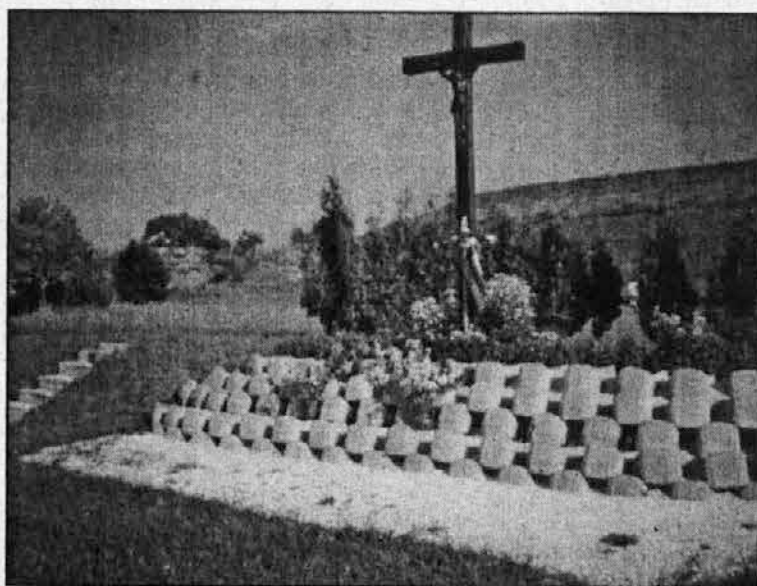
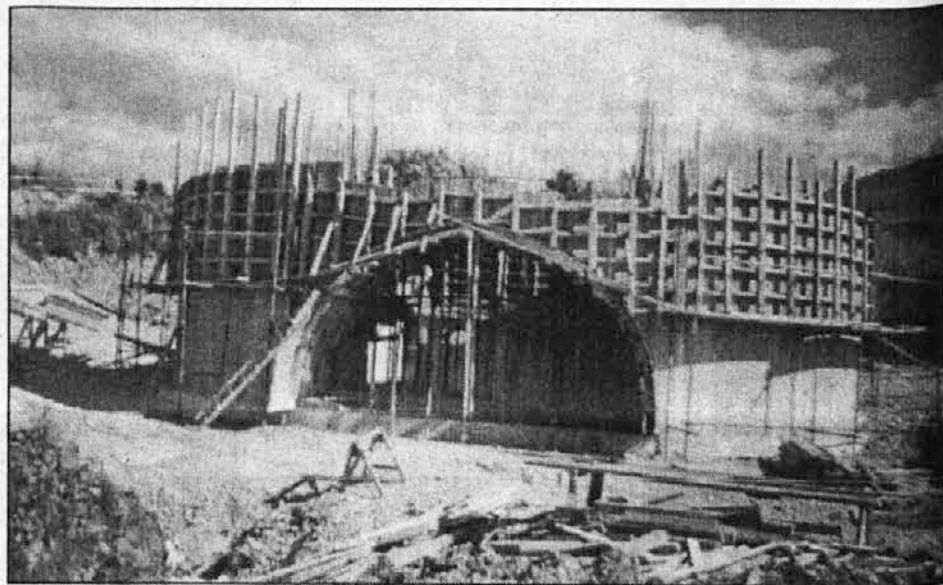
Nova slovenska zaveza in Župnijski urad Teharje sta 5. oktobra na prostoru, kjer je pred pol stoletja stalo zloglasno teharsko taborišče, pripravila spominsko slovesnost. Mašo za žrtve povojnih pobojev je daroval mariborski škof dr. Franc Kramberger.

„Poboja teh nedolžnih žrtev brez vsake sodbe ali sodnega procesa, tega genocida nad lastnim narodom, ne more danes nihče zanikati. Takrat je ideologija poteptala slovensko identiteto. Ne želimo odpirati polstoletnih ran,“ je udeležencem spominske slovesnosti na Teharjih dejal škof Kramberger, „prav tako s prstom kazati na kogarkoli. Povedati pa je treba, da je teharsko tragedijo povzročil zločinec. Hočemo preseči tako sovraštvo,“ „Prepričani smo, da gre žrtvam povojnih pobojev, ki so vir duhovne moči za slovenski narod, zasluga za velike politične spremembe, za osamosvojitve in mednarodno priz-

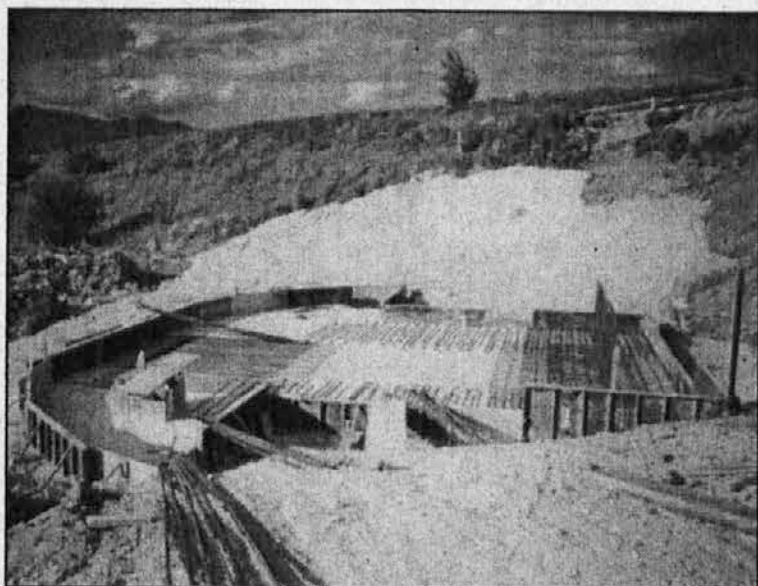
nanje Slovenije,“ je še poudaril mariborski škof. Dodal je, da je druga misel slavja odpuščanje in sprava. Narodna sprava je zgodovinska naloga in mora postati napor vseh generacij in sestavni del naše kulture vzgoje in celotnega življenja.

Predsednik Nove slovenske zaveze dr. Tine Velikonja pa je menil, da je za slovenski narod edina rešitev ponovna vzpostavitev bloka pomladnih strank. „V najhujšem trenutku, ko so nas napadli Italijani in Nemci, so napovedali narodu vojno še komunisti. To je dejstvo. Komunistični teroristi so začeli z uboju in umori takoj. Ljudje, ki se jim poklanjamo danes, so se uprli komunizmu v času, ko ga je častil ves svet. Dejstvo je tudi, da so krivci za povojne poboje vzpostavili totalitarno oblast, ki je trajala tako dolgo, da je večina slovenskega naroda pozabila, kako izgleda svoboda.“

Kostnica med gradnjo

Dosedanje provizorno obeležje na Teharjah.

Osnovna plošča za pomnik med zidavo.

O novem zunanjem ministru

Predsednika opozicijske SDS in SKD Janez Janša in Lojze Peterle sta 25. septembra po imenovanju Borisa Frleca na položaj ministra za zunanje zadeve poudarila, da je novega vodjo slovenske diplomacije podprl „blok starih sil ob asistenci Slovenske ljudske stranke (SLS)“ in da se je tako znova izkazalo, da pravo opozicijo predstavljata le SKD in SDS. Očitata mu delovanje v diplomaciji nekdanje SFRJ in nobeden od njiju od njega ne pričakuje kakršnihkoli bistvenih sprememb pri vodenju diplomacije v prihodnje.

Janez Janša je povedal, da z izbiro novega ministra v SDS niso zadovoljni, saj naj bi šlo za človeka, ki je bil nelojalen slovenski državi ob njenem rojstvu: „Mis-

lim, da gre za edinega diplomata slovenskega rodu, ki se ni vrnil v Slovenijo po tem, ko je slovenska oblast 25. junija 1991 odpoklicala vse slovenske državljane, ki so delali v organih nekdanje federacije.“

Lojze Peterle je ponovno opozoril, da je to že sedmi minister, odkar imamo novo državo in da to število odraža naše zadrege glede zunanje politike. Želel bi, da bi imeli odslej „samo eno zunanjo politiko in enega zunanjega ministra“. Posebej značilno pa je bilo za Peterleta, da je med razpravo šel novega ministra prvi podpret predstavnik Združene liste, kar pa je za predsednika SKD tudi povsem pričakovano, saj „minister navsezadnje prihaja iz nekdanjih njihovih vrst“.

Janša komentira kandidaturu

„Janez Podobnik bi lahko bil dober kandidat strank slovenske pomladi, če SLS ne bi bila v vladi z LDS. Če to dejstvo spremenijo v naslednjih dneh, ta možnost še vedno obstaja, v nasprotnem primeru pa to ne more biti resen kandidat, ne zaradi osebe Janeza Podobnika, temveč zaradi realnega stanja v volilnem telesu“, je dejal predsednik SDS Janez Janša. „Mi potrebujemo neko zvezo in garancijo, na podlagi katere bomo lahko nagovorili potencialnega kandidata. Pogoj za to je najmanj podpisan sporazum, ki sta ga že podpisali SKD in SDS. Čakamo pa še na podpis avtorjev sporazuma.“

Janša je ponovil, da za SDS ni problem

osebnost Janeza Podobnika, temveč „verolomna pozicija te stranke in posledično vodstvo te stranke, ker so v koaliciji z drugo stranjo, nagovarjali pa bi volivce strank slovenske pomladi, ki so večinsko v opoziciji“. Če to stanje spremenijo, ta pomislek odpade, je še dodal Janša.

INFLACIJA

je septembra bila 0,9%. Pri tem je bilo blago dražje za 0,8%, kamor sodijo tudi živila, ki so bila dražja za 0,4% ter storitve, ki so bile višje za 1,4%. Letošnja inflacija je dosegla že 8%, v primerjavi z enakim mesecem lani pa je znašala 10,1%.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

36. obletnica Slomškovega doma

MARIBOR - Promet na avtocestnem odseku Hoče-Arja vas, tudi med predoro- ma Pletovarje in Golo rebro, bo dalje ste- kel po štiripasovnici, torej po dveh pasov- vih v vsako smer. Z novozgrajenim avto- cestnim odsekom med Arjo vasjo in Vran- skim, ki so ga za promet odprli v petek, 19. septembra, bo tako promet od Šentilja do Vranskega z izjemo nekaj kilometrov do dolgega odseka pri Mariboru potekal po štiripasovni avtocesti v skupni dolžini 86 kilometrov.

ZAGREB, Hrvaška - Na jubilejnim 30. mednarodnem lutkovnem festivalu PIF, ki je od 29. avgusta do 6. septembra potekal v Zagrebu, je mednarodna žirija ljubljans- kemu gledališču lutk Konj, ki je na festiva- lu sodeloval s predstavo Don Juan v pro- dukciji KUD France Prešeren, podelila tri nagrade, in sicer glavno nagrado Milan Čuček za najboljšo predstavo v celoti, Sil- vanu Omerziju nagrado za kreacijo lutk, Ani Vipotnik, Boštjanu Severju in Branetu Vižentinu pa nagrado za animacijo lutk.

NEW YORK, ZDA - V novih prostorih generalnega konzulata Slovenije v New Yorku je na ogled razstava likovnih del akademskega slikarja Bojana Gorenc. Ob odprtju razstave sta povabljeni nagovorila generalni konzul Vojslav Šuc in kulturni ataše Tomaž Šalamun.

CELJE - Ponarejeni bankovci za 100 ti- soč italijanskih lir, ki so jih v začetku sep- tembra zasegli celjski kriminalisti, so bili tako dobro ponarejeni, da prevare celo za- posleni v bankah in menjalnicah niso od- prili. Bankovci so namreč imeli odtisnjen vodni žig in celo obe varnostni nitki, ki sicer nista bili vtakani, temveč vrisani. Od originalnih bankovcev so se ločili po tem, da so bili gladki, brez reliefa, na otip ne- koliko mastni in imeli manj izrazito barvo.

LJUBLJANA - Študijska delegacija Rdečega križa Slovenije (RKS) je odpoto- vala na obisk k Ameriškemu rdečemu križu, kjer se bo seznanila z nalogami in sodobnimi programi Ameriškega RK na področju stikov z javnostmi, zbiranju sredstev, sodelovanju z vlado, državnimi organi in drugimi ustanovami na zdrav- stveno socialnem področju. Ameriški Rdeči križ je od slovenske osamosvojitvene voj- ne in skrbi za begunce v Slovenijo poslal več kot štiri milijone dolarjev pomoči.

LJUBLJANA - Slovenske železnice so z zelenim vlakom na enodnevni izlet prav v središče Benetk odpeljale prve potnike, do konca maja pa se bo mogoče podati še po- enkrat na mesec. Vlak bo iz Ljubljane vsakokrat odpeljal ob 6.30 in v Benetke prispel ob 10.35, vračal pa se bo ob 18.44 in pripeljal v Ljubljano ob 23.20. Povratna vozovnica stane 6.046 tolarjev.

MARIBOR - Bratev več kot štiristo let stare trte na Lentu se je očitno dobro »prijela«, saj se je prireditve 5. oktobra, ozaljšane z glasbo in plesom, poleg do- mačih in gostov iz drugih držav udeležila velika množica Mariborčanov. Mestni vi- ničar, mag. Tone Zafošnik je pred leti oživil že skoraj propadlo trto, ki je danes naravni spomenik. Vino iz te stare trte z Lenta bo letos še posebno sladko, saj bo imelo 17,4 odstotka sladkorja (glej sliko).

SARAJEVO, BiH - Svet ministrov Bos- ne in Hercegovine je sprejel sklep, da državljani Slovenije ob koncertu skupine U 2, ki je bil 23. septembra v Sarajevu, tri dni (od ponedeljka do srede) ne bodo potrebovali vizumov.

OXFORD, ZDA - V Oxfordu se je končal Mednarodni kongres Umetnost in komunikacije, ki sta ga že 24. leto zapored pripravila Mednarodno biografsko središče iz angleškega Cambrida in Ameriški biografski inštitut iz ZDA. Med približno 300 delegati iz 54 držav je na kongresu sodeloval tudi slovenski pianist in skladatelj Igor Dekleva, ki je pripravil predavanje »Haydn, Schubert, Beethoven in Ljubljana«, v katerem je prikazal večsto- letno glasbeno tradicijo glavnega mesta Slovenije in solistični koncert svojih najnovejših skladb.

MARIBOR - Slovensko narodno gledališče Maribor je z zadovoljstvom sprejelo zagotovilo mestnega sveta, da bodo manjkajoča sredstva za poravnavo dolga do Krekove banke prispevali iz mestnega proračuna, in odločitev o prodaji hale A. Menijo namreč, da bi to lahko prepričalo pristojne v ministrstvu za kul- turo, da bi sistemsko podprli sanacijo pre- ostale izgube.

VELENJE - Francoska igralka in nek- danja baletna plesalka Leslie Caron je de- jala, da je pokroviteljstvo nad letošnjim 8. Pikinim festivalom v Velenju prevzela, ker ji je otroški svet še vedno zelo blizu. Leslie Caron je obiskala največji slovenski otro- ški festival, ki ga je samo en večer obiskalo 10.000 obiskovalcev. Caronova je bila dvakrat nominirana za oskarja, v Slovenijo pa je prišla na povabilo oboževalca, ki njeno kariero spremlja prav od začetka.

Osebnosti

Rojstvo: V Moravčah je bil rojen 30. septembra Gregor Andrej Capuder, sin inž. Romana in Marjete roj. Javoršek iz Ramos Mejije. Čestitamo!

Poroki: V župni cerkvi sv. Nikolaja v San Justu sta prejela zakrament sv. zakona Jorge Hanžje in Terezija Škulj. Za priči sta bila ženina mati Maria Esposito por. Hanžje in nevestin oče Drago Škulj. Poroč- no sv. mašo in obrede je opravil župnik Matija Borštnar.

V soboto, 4. oktobra sta se poročila v cerkvi sv. Gabrijela v Vicente López Silva- na María Perez Lera in Tomaž Alojzij Voršič. Poročne obrede je opravil Franci Cukjati. Priče so bili Zulema in Baltazar Perez Lera ter Mirjana in Vladimir Jurij Voršič. Čestitamo!

Smrt: V General Rodriguez je umrl Pavel Kuhar (85). Naj počiva v miru!

V življenju organizacij so obletnice us- tanovitve kot znamenja ob cesti, ki štejejo kilometre prevožene poti. Šestintrideset let življenja Slomškovega doma pa pome- ni tudi prav toliko let dela in skrbi odbo- rov in članstva, bogatih doživetij in uspe- hov. Vrste pionirjev se redčijo, a življenje teče naprej, saj na njihova mesta stopajo mlajše moči.

Slavje obletnice je privabilo v nedeljo 21. septembra v Dom veliko število do- mačinov in zastopnikov slovenskih Do- mov in organizacij, ko sta botra Slomško- vega doma Katica Potočnik in častni član Herman Zupan dvignila na drog narodni zastavi ob petju obeh himen. Podpredsed- nica prof. Neda Vesel Dolenc je s pozdra- vom odprla slavje, nakar sta zastavonoši v spremstvu deklet oblečeni v argentinske in slovenske narodne noše, načelovala sprevedu v dvorano k službi božji. Praz- ničnost je še povzdignila lepa skupinica otrok v narodnih nošah. Sveto mašo je daroval delegat prelat Jože Škerbec za vse žive in pokojne ramoške rojake, s posebnim spominom na pok. dušnega pastirja Janeza Kalana ob 30. letnici njegove smrti. V pridigi je prelat Škerbec poudaril po- membost krajevnega središča in osebe škofa Slomška, ki je danes še prav tako sodobno. Pred sveto daritvijo je blagoslo- vil kelih in ciborij, ki ju je naši verski skupnosti daroval inž. Ivo Majhen. Med mašo je lepo prepevala mladina pod vod- stvom prof. Ivana Vombergarja.

Sledila je proslava ob 30. obletnici smr- ti prvega dušnega pastirja na področju Ramos Mejije župnika Janeza Kalana. Uve- dila jo je prof. Neda Vesel Dolenc: »Bil je goreč duhovnik, zvest Cerкви in narodu, bil je voditelj, organizator. Bil je literat. Bil je dober človek! Bil je z ljudstvom, z njim je šel v izgnanstvo, z njim delil isto usodo«.

Spominsko besedo je spregovoril Mar- jan Loboda. Spomnil je na prva leta, ko so se slovenski begunci začeli naseljevati v Argentini. Brez znanja jezika, brez sreds- tev in prijateljev. Takrat je prav župnik Janez Kalan, ki je bil nastavljen na župniji Ramos Mejija kot zadnji kaplan, opravljal delo, kot so ga opravljali vso zgodovino v slovenskem narodu duhovniki: bil je vod- nik in svetovalec svojim rojakom. Čeprav sam prepoln domotožja je opogumljal lju- di, uvedel slovensko mašo in pobožnosti, dal pobudo za pevski zbor, slovensko šolo, omogočil prostore v župnišču za srečanja in prireditve. Prav on je sprožil idejo postavitve lastnih prostorov za po- trebe skupnosti in tako postal eden od ustanoviteljev in dobrotnikov Slomškove- ga doma.

Nežka Štefe je nato prebrala črtico, ki

jo je napisal gospod Kalan, Veliki teden, ki je osebno doživetje v njegovi ljubljani Ško- fji Loki. Mladina je nato zapela njegovo najljubšo pesem Večerni zvon, ki je izve- neta kot poklon njegovemu spominu. Opoldanski odmor je služil slavnostnemu kosilu in družabnemu srečanju (kosilo je pripravila skupina žena pod vodstvom Pavle Kovač Škraba), šolarji Slomškove šole pa so se na dvorišču pomerili v nogometu z vrstniki iz Našega doma v San Justo; slednji so tudi odnesli zmago.

»Preljubo veselje, o kje si doma«, geslo slavja, so uresničevali najprej otroci na dvorišču pri igrah, v dvorani so pa kar vsi prišli na svoj račun. Pravljičice so res za otroke, a Rdeča kapica, uprizoritev kot jo je pripravila Slomškova šola pod vod- stvom Saše Zupan Omahna, glasbeno in koreografsko opremljena ter dobro poda- na, je bila slaščica za vse.

Popoldansko slavje je z uvodnimi mis- limi odprla prof. Neda Vesel Dolenc. Po- zdavila je številne udeležence, še posebno zastopnike Domov in organizacij ter vele- poslanika Republike Slovenije dr. Janeza Žgajnarja s soprogo. Nato je spregovoril predsednik Doma Marjan Jože Loboda o pomenu skupnega doma in posebno vlogo slovenske šole, tudi Slomškove šole v naši skupnosti: ohranjanje slovenstva v Ar- gentini.

Uprizoritev Rdeče kapice je vredno pozdraviti kar v večjih ozirih: Predstavil se je nov režiser Štefan Godec in nam pri- pravil lepo predstavo, sicer skromno bese- dilo je obogatil s plesi in glasbo. Lep do- prinis je bila glasba Jožeta Omahna. Sveže melodije so hitro zajele dvorano in bodo še odmevale med nami. Za pravljicne sku- pine je Gabi Malovrh zamislila in naučila posrečeno koreografijo in ples, kar je ustvarilo razgibane prizore. Čarobno a praktično scenerijo je ustvaril Božo Urban- čič, katero so postavili na oder očetje in skrbeli tudi za menjavo scene. Slikovite in domiselne kostume pa sta pripravili An- dreja Cestnik in Vladimira Brula. Glasbe- no spremljavo je izvajal prof. Ivan Vom- bergar s sodelovanjem Danijele Avguštin Godec, Olge Bohinc in Lučke Vombergar, petje pa sta pripravila Olga Omahna Ur- bančič in Marcelo Brula.

V igri nastopajo: Rdeča kapica (Lučka Kinkel), mama (Veronika Vombergar), lo- vec Jaka (Marcelo Brula), volk (Dani Cest- nik), mušnica belopikica (Natalija Ré), ba- bica (Gabrijela Vasle), Belorepček (Luka Šušteršič), piščančki (Lucijana Jakoš, Tatja- na Kocmur, Viki Loboda, Zofija Marolt, Lucijana Seljak, Karolina Vester, Martin Smole, Niko Skubic, Niko Lucas in Dami- na).

Nad. na 6. str.

Rdeča kapica v gozdu

Zajčki in piščančki

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni av- to- mobilni - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadstr. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Naš dom

San Justo

vas vabi
 v nedeljo, 12. oktobra, na

41. OBLETNICO NAŠEGA DOMA

- ob 8,00 koncelebrirana sv. maša v sanjuški stolnici, poje mladinski pevski zbor iz San Justa
- ob 9,15 dviganje zastav v Našem domu
- ob 9,30 dopoldanska akademija v spodnjih prostorih s skupnim zajtrkom
- ob 13,00 kosilo, nato športna tekmovanja
- ob 17,00 začetek kulturnega programa:
 - pozdravne besede predsednika Našega doma g. Janeza Albrehta
 - slavnostna govornica: gdč. Angelca Klanšek
 - odrski prikaz „Ljubezen za bolezen“, narodna veseloigra v štirih dejanjih, spisal Vinko Korže, v režiji Blaža Mikliča
 - nato prosta zabava ob zvokih Rock & Polke

Kaj se vam zdi?

Vse več je primerov, da umirajo naši rojaki in si nemiren, pa še občutek krivde čutiš, ko nekaj dni po pogrebu zveš za smrt znanca, prijatelja, mogoče celo sotrpina iz tistih težkih dni. Nisi ga kropil, seveda tudi ne spremljal na zadnji poti. SLOGA ima že nekaj let telefonsko mrežo za nujna sporočila v primeru smrti ali pa prošnje za bolne svojce, ki potrebujejo krvodajalce. S telefonsko prošnjo po mreži bi bila stvar verjetno hitro urejena. Najbž tisti, ki bi sprejel klic, krvi ne bo mogel dati, je pa zelo verjetno, da bo lahko svetoval, kam naj se svojci obrnejo. To posebno mrežo bi radi izpeljali. Vabimo zato vse rojake, ki bodo naprošeni za sodelovanje v tej mreži, da pomoči ne odrečejo. Veliko časa ne smemo izgubljati. Kaj se vam zdi?

BODITE PREVIDNI! NE TVEGAJTE!

IMEJTE VEDNO V ŽEPU KREDITNO KARTICO MASTER CARD-CARTA SLOGA DENAR PA VARNO SPRAVLJEN IN NA DOBRE OBREŠTI V SLOGI!

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

OBVESTILA

- SOBOTA, 11. oktobra:**
 Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.
- NEDELJA, 12. oktobra:**
 Obletnica Našega doma v San Justu s celodnevni programom.
- ČETRTEK, 16. oktobra:**
 Redni sestanek sanmartinske Lige žena mati. Govori dr. Marko Marin.
- PETEK, 17. oktobra:**
 Seja upravnega sveta SSK-KA ob 20. uri v Slovenski hiši.
- NEDELJA, 19. oktobra:**
 Materinska proslava na Pristavi po maši, nato družinsko kosilo.
- SOBOTA, 25. oktobra:**
 Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.
- SOBOTA, 8. novembra:**
 Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

Igralci Rdeče kapice na odru

Obletnica...

Nad. s 5. str.

jan Malalan), zajčki (Andreja Elizeche, Zofija Loboda, Lucija Montañez, Viktorija Štefe, Pavla Salcedo, Maja Podržaj, Pavel Oblak, Damijan Ré, Aleš Šmalc, Matija Urbančič, Marjan Zakrajšek in Aleksander Igljič), rože (Nataša Malovrh, Veronika Rezelj, Cintija Seljak, Martina Kocmur, Marjanka Oblak, Karolina Podboj, Janika Potočnik, Dafne Ribnikar in Avgušтина Zakrajšek), ptički (Monika Kinkel, Andrejka Loboda, Cecilija Skubic, Nadja Sterle, Erika Urbančič, Nadja Zupan in Andrejka Omahna), medvedi (Tomaž Kinkel, Matjaž

Pustavrh, Danijel Vasle, Niko Rezelj, Marjan Loboda, Boštjan Montañez, Federico Potočnik in Martin Pustavrh). Pri predstavi so še sodelovali: Aleksandra Omahna (šepetalka), luči in zvok pa so imeli na skrbi Bogdan Magister, Damijan Ahlin in Matjaž Ribnikar. Tako igranje kot pevski vložki in plesi so bili dobro pripravljani in izvajani, še posebno pa sta navdušili pevski točki: spev lovca Jaka in zaključna pesem.

Slavje se je nadaljevalo v spodnjih prostorih, saj je prijetno vreme prvega pomladanskega dne kar vabilo k družabnosti pri omizjih na vrtu, v gostinskem salonu pa je orkester Rock & Polka igral vesele viže za zabavo in ples.

J.T.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
 Director: Valentín B. Debeljak
 Propietario:
 Asociación Civil Eslovenia Unida
 Redacción y Administración:
 RAMON L. FALCON 4158
 (1407) BUENOS AIRES
 ARGENTINA
 Teléfono: (54-1) 636-0841
 Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
 Tine Debeljak ml.
 Uredniški odbor:
 Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
 Gregor Batagelj

Correio Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
 TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
 Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
 (1101) Buenos Aires - Argentina

SLOVENIJA IN ŠPORT

POREČ - Zadnji dan na prvem evropskem lokostrelskem prvenstvu 3-D v Poreču so slovenski predstavniki še povečali boro medalj. Med moškimi ekipami je Slovenija osvojila 2. mesto, v mešani konkurenci, kjer so Slovenci nastopili s tremi ekipami, pa zlato in srebro. Slovenska odprava je v Poreču dokazala, da je številka 1 v Evropi v tej atraktivni disciplini, saj osvojila 16 zlatih medalj, 8 srebrnih in 7 bronastih.

AMSTERDAM, Holandska - V povratnem srečanju pokala UEFA je Ajax doma premagal Maribor Teatanic z 9:1 (5:0). Prvo srečanje v Mariboru se je končalo z odličnim izidom 1:1.

KRANJ - Kolesar Radenske Roga Sašo Sviben je novi državni prvak v vožnji na čas. Na 40 kilometrov dolgi progi v Kranju je sedanji državni prvak v cestni vožnji za 20 sekund prehitel prvega favorita za naslov in klubskega kolega Roberta Pintariča.

ZAGREB, Hrvaška - Na atletskem stadionu Mladost v Zagrebu je potekalo evropsko mladinsko klubsko prvenstvo skupine B. Slovenski predstavniki, člani ŽAK iz Ljubljane, so osvojili tretje mesto, slabše pa so bile atletinje, ki so zasedle zadnje, sedmo mesto.

Z globoko žalostjo sporočamo, da nas je 2. oktobra 1997, v 85. letu starosti, nenadoma zapustil naš ljubi

PAVEL KUCHAR

Hvala vsem, ki so ga spremljali k večnemu počitku, posebno pa g. Jožetu Guštinu za molitve in tolažilne besede.

Žalujoci:

žena Nada
 Hčerke: Brigita, Milka in Silvija
 sestri: Terezija in Bezka
 nečaki: Danijel, Silvija, Andrej, Erika
 Adrijana, Lilijana
 Kristina, Natalija, Damijan
 in ostali sorodniki

Argentina - Slovenija